

Hans Majestet Kongens tale til det 90de ordentlige Storting ved dets åpning.

Hr. President. Representanter for folket.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for Fedrelandet.

Krigen er brakt til en seierrik slutt, men landet er ennå i krigstilstand med Japan og Tyskland. Den vil vare til de endelige fredsavtaler er undertegnet.

Våre alliertes arbeid i Norge er i alt vesentlig avsluttet. Det er naturlig å rette en særlig takk til dem for den måte de har løst sine oppgaver på her i landet.

Norge har ratifisert De Forenede Nasjoners pakt med tilhørende vedtekter for den mellomfolkelige domstol.

Det er gjenopprettet normalt diplomatisk samband med Finland og Italia. Det er hensikten i nær framtid å anerkjenne regjeringen i Østerrike.

Etter våpenstillstandsavtalen mellom Finland og Sovjet-Samveldet har Norge fått Sovjet-Samveldet til nabo. Dette gjør det ønskelig å bli enig med Sovjet-Samveldet om reguleringen av enkelte grenseforhold. En er forvissnet om at disse spørsmål vil bli drøftet i den vennskapelige ånd som alltid har hersket mellom de to riker.

I samsvar med de vedtak som er truffet om krigsskadeerstatninger, er det sendt den amerikanske, britiske og franske regjering en foreløpig oppgave over det norske erstatningskrav mot Tyskland, og Norge har vært representert på den forberedende erstatningskonferanse i Paris.

Den norske regjering har fått anledning til å sende en militærmisjon til Det allierte Kontrollråd i Berlin for å ivareta de norske interesser i Tyskland.

Store anstrengelser har vært gjort for å gjenopprette og utbygge våre handelsforbindelser med utlandet. Betalingsavtale er inngått med Belgia, Finland, Tsjekkoslovakia, Nederland og Stor-Britannia, den siste med virkning for hele sterling-området. Betalingene til og fra Danmark og Sverige foregår inntil videre over allerede eksisterende clearing. Det er inngått varebytteavtaler med Danmark, Finland, Tsjekkoslovakia og Sverige og handelsforhandlinger pågår med en rekke andre land.

Følgende land har etter krigens opphør på nytt etablert diplomatisk representasjon i Oslo: Stor-Britannia, Sambandsstatene i Amerika, Sovjet-Samveldet, Frankrike og China ved ambassader, Danmark, Sverige, Tsjekkoslovakia, Nederland, Belgia, Finland, Portugal og Sveits ved legasjoner. Dessuten er det gitt agreement til ministre fra Argentina, Brasil, Tyrkia, Canada, Italia og Mexico.

Fra 1 januar 1946 går forsvaret over på fredsfot. For å kunne løse de oppgaver som krigen har skapt vil det bli fremmet proposisjon om utvidelse av tjenesteplikten for vernepliktige i fred og forlengelse av den militære rettergangsordning en tid framover.

Planer for en foreløpig ordning av forsvaret og innkjøp av materiell vil bli lagt fram for Stortinget i forbindelse med behandlingen av budsjettet.

Stortinget vil i 1946 få seg forelagt til behandling budsjettene både for 1945—46 og for 1946—47.

Det vil bli satt fram forslag til midlertidig lov om renter og til valutalov til avløsning av de bestemmelser som gjelder nå. Statslånene fra okkupasjonsårene vil bli lagt fram for Stortinget. Forslag om et institutt for finansiering av gjenreising og boligbygging og om at boligbyggingen skal fritas for omsetningsavgift vil bli lagt fram.

Bretton Wood avtalen vil bli foreslått ratifisert i nærmeste fremtid.

Det vil bli fremmet proposisjon til lov om engangsskatt på formuesstigning under krigen og om lovregler om det endelige beskatningsoppgjør for formue og inntekt, som på grunn av krigsforholdene ikke har vært beskattet her i landet i årene 1940—45. Videre vil det bli tatt opp forslag om visse særregler for skatteligningene 1945—46 og 1946—47 i Finnmark og enkelte distrikter i Nord-Troms, som er særlig hardt rammet av krigen. Spørsmålet om skatt av årets inntekt vil bli tatt opp til utredning og forslag fremmet for Stortinget.

Lovforslag om almennings- og beiteforhold, skogvern, jakt og fangst og om endring av omsetningsloven for jordbruksvarer av 1936 vil bli lagt fram.

Forslag om erstatning for skip og fangstfartøyer og om pensjonsordning for sjøfolk vil bli tatt opp. En vil foreslå opprettet et avdelingskontor for Den norske Stats Fiskeribank i Nord-Norge. Til regulering av forholdene i fiskerinæringen vil det bli satt fram forslag til lov om adgang til å treffe regulerende bestemmelser for eksport og innenlandsk omsetning av fisk og fiskeprodukter, om endring av sildeloven, om tillegg til trålerloven og om konsesjon for fiskeri-industrielle anlegg. Forslag om eget Fiskeridepartement vil bli tatt opp.

De gjeldende provisoriske anordninger om regulering av innførsel og utførsel vil en foreslå erstattet med lover.

Til avløsning og forbedring av gjeldende bestemmelser vil det bli fremmet lovforslag om særlig trykdeordning for de falnes etterlatte og for dem som har mistet sin arbeidsevne på grunn av krigen.

Det misforhold som prisstigningen har skapt mellom sosialtrygdenes ytelser og leveomkostningene vil en jamne ut så snart råd er. Det vil bli satt fram forslag til vernelover for arbeiderne i jordbruket og for hushjelp, og til en alminnelig ferielov.

For å kunne gjennomføre rettsoppgjøret så snart råd er vil det bli satt fram forslag til lov som gir høve til å vedta frihetsstraff ved forelegg.

Til avløsning av provisoriske anordninger vil det bli lagt fram forslag til lov om straff og økonomisk ansvar for landssvikere, om rettergang i landssviksaker, om utenlandske krigsforbrytere, om behandling av fiendtlig eiendom, om gjenopptagelse og revisjon av forvaltningsmessige avgjørelser, dommer, kjennelser m. v. fra okkupasjonstiden og til lov om inndratt eiendom.

Det vil bli satt fram forslag om lover til avløsning av de deler av okkupasjonslovgivningen som ennå er i kraft.

Yrkesskolene vil bli utbygd i samsvar med den nye lov som ble satt i kraft 1 juli 1945. Det vil bli satt fram proposisjoner om tre semesters ordning ved det medisinske fakultet ved Universitetet, om ekstraordinær yrkesopplæring, om særskilte stipend og utdanningslån for ungdom som er tvangsevakuert eller som har mistet sin forsørger under krigshandlinger og om videre utbygging av skolehjem for vergerådsbarn og for døve, blinde og åndsvake barn.

Av andre lovforslag som vil bli fremmet kan nevnes: Ny lov om arbeidsformidling, om forhyring og mønstring, om ekspropriasjon av byggegrunn, om framhaldsskoler og om folkeboksamlinger.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 90de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 7 desember 1945.

HAAKON

Einar Gerhardsen

Leif Østern